

Pöly kalvaa mikroa

Tuhansista tänä jouluna lahjaksi saaduista mikrotietokoneista moni palaa huoltoliikkeen hoiviin jo lähikuukausina. Syynä on huono hoito: koneesta saa nopeasti käyttökelvottoman, jos sen päällä säilyttää paperiröykkiöitä ja viherkasveja, mutustelee näppäimistön yllä voileipiä ja survoo levykeasemiin likaisia levykkeitä ja cd-romeja. Hyvin hoidettuna mikro säilyy käyttökunnossa vuosia, vuosikymmenenkin.

Pöly mönkii

Mikrotietokoneen ykkösvihollinen on pöly. Se kulkeutuu tuuletusaukoista koneen sisäosiin ja laskeutuu siellä piirilevyjen päälle. Pöly haittaa sähkövirtausta levyissä, ja seurauksena on toimintahäiriöitä.

Mikroa ei pidä säilyttää lyhyttäkään aikaa likaisessa paikassa, kuten autotallin lattialla. Sen päältä kannattaa pyyhkiä pölyt sekä kissan- ja koirankarvat usein, etteivät ne kulkeudu koneen sisäosiin. Jos kone on päässyt pahasti pölyyntymään, se voidaan puhdistaa huoltoliikkeessä.

Kukka kuumentaa

Näytön päälle on suuri houkutus lastata kaikenlaisia ohjekirjoja ja papereita, jotka eivät oikein mahdu pöydällekään. Esteetikot pitävät näytön päällä pientä pöytäliinaa ja sen päällä viherkasvia. Näin ei missään tapauksessa saisi tehdä, koska näyttö saattaa kuumentua ja pokahtaa rikki.

Mikrotietokoneen näytössä ja keskusyksikössä näkyvät reiät ovat tuuletusaukkoja, joita ei koskaan saa peittää. Pahin virhe näytön tuuletusaukkojen tukkimisen ohella on sijoittaa koneen keskusyksikkö siten, että tuuletusaukot jäävät esimerkiksi pöytää vasten. Kone kuumentuu ja hajoaa.

Lämpöpatteri hiottaa

Konetta ei pidä sijoittaa suoraan polttavaan auringonpaisteeseen eikä lämpöpatterin tai lämmittimen viereen.

Mikroa ei pidä sammutella ja käynnistellä yhtämittaa. Kone kuluu vähemmän, kun se sammutetaan vain pidempien taukojen ajaksi, kuten yöksi. Myös tärinä voi vaurioittaa konetta.

Valmistajien takuut eivät yleensä kata vahinkoja, joita syntyy, jos kone esimerkiksi pudotetaan lattialle. Joissakin tapauksissa korvausta voi tällöin hakea kotivakuutuksesta.

Virus sujahtaa koneeseen salaa

Salakavala vaara aiheutuu viattoman näköisistä, muilta saaduista levykkeistä, joissa voi piillä virus tai viruksia. Virukset ovat ohjelmia tai ohjelmanpätkiä, jotka kopioivat itse itseään. Ne voivat hidastaa tai häiritä koneen toimintaa, hävittää tai vaurioittaa tiedostoja tai pahimmillaan tehdä jopa koko laitteen käyttökelvottomaksi. Vieraat levykkeet kannattaa siksi aina tarkistaa virustorjuntaohjelmalla.

Hiekka rikkoo cd-rom-aseman

Levykeasemat ja cd-rom-aseman saa nopeasti rikki, kun laittaa koneeseen likaisia levykkeitä ja levyjä. Esimerkiksi cd-rom-levyn pintaan tarttuu herkästi hienojakoista pölyä ja hiekkaa, joka vaurioittaa laserlukijaa. Lapsiperheissä hiekkaa kulkeutuu koneisiin pienten käsien mukana ja kynsien alla, kun hiekkalaatikoilta siirrytään suoraan pelaamaan cd-romilla.

Kaikenlaiset ”kokeilut” ovat vaarallisia: jos työntää levykeasemaan kahvitahraisen levykkeen nähdäkseen, vieläkö se toimii, se saattaa hyvinkin toimia, mutta vaurioittaa samalla asemaa.

Kahvi tahmaa näppäimistön

Näppäimistön pahin uhka on mikronkäyttäjä, joka syö ja juo työskennellessään. Huoltoliikkeiden kertoman mukaan Suomessa erityisen yleinen ongelma on näppäimistölle kaatunut kahvikuppi. Kahvi, kokis, maito ja muut juomat tahmaavat näppäimistön jopa toimintakelvottomaksi.

Näppäinten alle päässeistä leivänmuruista, tupakantuhkasta ja kynsiensiruista puolestaan saa yleensä karistelluksi ulos vain osan. Huoltoliikkeessä näppäimet voidaan irrottaa yksitellen, jolloin puhdistus onnistuu perusteellisemmin.

Magneetit tuhoavat tietoja

Magneetit tuhoavat levykkeillä olevia tietoja ja häiritsevät näyttöä. Levykkeiden lähelle ei siis kannata laittaa esimerkiksi saksia, koska niiden magneettisuus voi tuhota tiedostoja.

Sen sijaan matkapuhelinten ja televisioiden sähkökenttien aiheuttamat häiriöt näytössä ovat tilapäisiä ja poistuvat, kun puhelin tai tv sijoitetaan puoli metriä loitommaksi. Peukaloimisesta uusia ongelmia

Mikrotietokoneen kotelo ei koskaan pidä mennä avaamaan, ellei todella tiedä, mitä on tekemässä. Jos amatööriin mieleen pälkähtää ajatus ”vilkaistaanpa, jos siitä vaikka jotain näkisi”, ajatus on yleensä jo merkki siitä, että omatoiminen peukalointi kannattaisi lopettaa ennen kuin siitä aiheutuu entistä suurempia ongelmia.

Huono asento aiheuttaa kipuja

Mikron käyttäjä onnistuu rikkomaan myös itseään, jos hän lyhyttää koneen ääressä huonossa asennossa. Huono ergonomia aiheuttaa selkä- ja hartiakipuja ja niveltulehdustyypisiä raskauskipuja ranteisiin, sormiin ja käsivarsiin.

Näyttö tulisi sijoittaa siten, että sen yläreuna on silmien tasolla. Kynärpäiden tulisi olla samalla tasolla näppäimistön kanssa. Myös rannetuki on avuksi.

Mikron ääressä työskentelevän tulisi istua selkä suorassa niin, että jalat yltävät hyvin maahan. Selkänoja pitäisi säätää tukemaan ristiselkää